

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υ Π Ο Υ Ρ Γ Ε Ι Ο
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΡΩΤ/ΘΜΙΑΣ & ΔΕΥΤ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

**Μήνυμα της Διευθύντριας Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Φωκίδας
για τη γιορτή των Τριών Ιεραρχών**

Τους τρεις «Μεγίστους Φωστήρες της Τρισηλίου Θεότητας» τιμά σήμερα, όπως κάθε χρόνο στις 30 Ιανουαρίου, ο εκπαιδευτικός κόσμος στη χώρα μας.

Οι τρεις Ιεράρχες, ο Βασίλειος ο Μέγας, ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος και ο Γρηγόριος ο Θεολόγος υπήρξαν λαμπρές προσωπικότητες του Πνεύματος και των Γραμμάτων, που με τη ζωή και το έργο τους άφησαν ανεξίτηλο το αποτύπωμά τους στο παγκόσμιο πνευματικό στερέωμα ανά τους αιώνες.

Επιστήθιοι φίλοι και συνοδοιπόροι σε καιρούς δύσκολους και σκοτεινούς, οι Τρεις Ιεράρχες φωτίζουν με τα θεόπνευστα λόγια τους και κυρίως με τα έργα τους και το παράδειγμά τους το κοινωνικό γίνεσθαι από την εποχή τους μέχρι σήμερα. Έδρασαν ως υποδειγματικοί ποιμενάρχες και θεματοφύλακες των δογμάτων της ορθόδοξης χριστιανικής πίστης, την οποία διαφύλαξαν από την πλάνη των αιρέσεων. Αγωνιζόμενοι με κόπους και θυσίες, με μοναδικό κίνητρο την πηγαία και ανιδιοτελή αγάπη τους για τον Άνθρωπο, χαρακτηρίστηκαν ως Πατέρες των αδυνάτων, ελευθερωτές των αιχμαλώτων και θαρραλέοι αγωνιστές για την προάσπιση του δικαίου και την εξάλειψη των κοινωνικών ανισοτήτων, υποφέροντας πολλά δεινά από τους άρχοντες της εποχής τους γιατί στηλίτευαν με παρρησία τις αδικίες τους. Ζώντας οι ίδιοι λιτά και ασκητικά, ανέπτυξαν πλούσια φιλανθρωπική δράση, ξεχωρίζοντας ως πρότυπα αλληλεγγύης και αλτρουισμού. Χαρακτηρίζονται ως αναμορφωτές της κοινωνίας- ειρηνικοί επαναστάτες. Θέλησαν να αλλάξουν τον κόσμο, αλλά πρώτοι αυτοί κατάλαβαν ότι για να αλλάξουν τα κακώς κείμενα και να διαμορφωθούν οι συνθήκες για ένα καλύτερο μέλλον, έπρεπε να βασιστούν στην Παιδεία.

Η εκπαιδευτική κοινότητα τους τιμά ιδιαίτερα ως Προστάτες των Γραμμάτων και της Παιδείας, γιατί αγαπούσαν βαθιά τη Γνώση και την ουσιαστική μόρφωση, που οδηγεί στην απελευθέρωση του πνεύματος και την εσωτερική καλλιέργεια του ανθρώπου. Λάτρεις της μελέτης των βιβλίων και του γνήσιου φιλοσοφικού στοχασμού, απaráμιλλοι ρήτορες και εμπνευσμένοι, πολυγραφότατοι συγγραφείς, ανέδειξαν την αξία της Παιδείας και τη σπουδαιότητα του έργου των παιδαγωγών. Εξάιρετοι Δάσκαλοι και φωτισμένοι Παιδαγωγοί οι ίδιοι, μέσα από το πλούσιο

ποιμαντικό- καθοδηγητικό, διδακτικό και επιστημονικό έργο τους αποτελούν διαχρονικά πρότυπα για όλους τους δασκάλους. Πολύ πριν από τους μετέπειτα γνωστούς παιδαγωγούς και ψυχολόγους, πρώτοι οι Τρεις Πατέρες διατύπωσαν πρωτοποριακές αρχές και σημαντικές θεωρίες σε θέματα ψυχολογίας, γενικής και ειδικής διδακτικής, παιδαγωγικών μεθόδων και πρακτικών, αγωγής και επαγγελματικού προσανατολισμού, στα συγγράμματά τους. Αγαπούσαν ιδιαίτερα τη νεότητα και αγωνιούσαν για τη διαπαιδαγώγηση των νέων. Αναφέρθηκαν στις αρετές που πρέπει να έχει ο δάσκαλος και έθεσαν ως βάση της παιδαγωγικής την Αγάπη του δασκάλου για τους μαθητές του.

Ο ιερός Χρυσόστομος έλεγε ότι: «Οι μαθητές προπάντων αγαπούν και μιμούνται το καλό, όταν έχουν τέτοια παραδείγματα από τους δασκάλους τους.. Ο καλός δάσκαλος είναι απαλλαγμένος από φθόνο και έπαρση... Ο πραγματικός δάσκαλος συμπάσχει με τις συμφορές των μαθητών του, θρηνεί και πενθεί για τα τραύματα αυτών που έχει στην ευθύνη του». Ο Μέγας Βασίλειος συμβουλεύει: «Ο δάσκαλος να είναι ευπροσήγορος, ακόμα και όταν πρόκειται να επιτιμήσει, διότι μόνον τότε γίνεται ευπρόσδεκτος. Τα σφάλματα των νέων πρέπει να διορθώνονται με πατρική ευσπλαχνία και με επιστημονικό λόγο.» Ο Γρηγόριος ο Θεολόγος επισημαίνει: « Είναι πράγματι καταπληκτικό το να καθοδηγείς νέους ανθρώπους, είναι τέχνη τεχνών και επιστήμη επιστημών».

Η λέξη παιδαγωγός είναι συνθέτη λέξη και εννοιολογικά προσδιορίζει ένα σύνθετο λειτούργημα. Αποτελείται από τις λέξεις παιδί και άγω, δηλ. οδηγώ, κατευθύνω. Και ακριβώς εκεί έγκειται η συνθετότητα του λειτουργήματος του παιδαγωγού. Διότι καθήκον του είναι, όχι μόνο να μεταδώσει γνώσεις στα παιδιά, αλλά και να τα κατευθύνει, να συμπορευτεί μαζί τους στην αναζήτηση της αρετής και της αλήθειας. Οι Τρεις Ιεράρχες δίδαξαν αξίες και μεταλαμπάδευσαν αρετές που δεν περιορίζονται στις γνώσεις των βιβλίων. Δεν έμειναν στα λόγια όμως. Δίδαξαν πρωτίστως με το παράδειγμά τους την ανθρωπιά, την αλληλεγγύη, την αγάπη και τον σεβασμό στο συνάνθρωπο, αλλά και στη φύση. Δίδαξαν τη φιλομάθεια και την κριτική θεώρηση των πραγμάτων και των γνώσεων. Είναι εντυπωσιακή η ευρύτητα της σκέψης τους και η ελευθερία του πνεύματός τους, που τους επέτρεψαν να ξεφύγουν από τις προλήψεις των συγχρόνων τους, να διακρίνουν τους θησαυρούς της αρχαίας ελληνικής γραμματείας και να επιτύχουν να συγκεράσουν με τρόπο εξαιρετικό την αρχαία ελληνική σοφία με τις αιώνιες αλήθειες του Ευαγγελίου, θεμελιώνοντας το μοναδικό ελληνοχριστιανικό ιδεώδες.

Ως φιλόστοργοι παιδαγωγοί έδιναν συμβουλές και στους γονείς για την ανατροφή των παιδιών τους, προτρέποντάς τους να μην καταβάλουν η φροντίδα μόνο για το πώς θα εκπαιδεύουν τα παιδιά τους στις τέχνες, τα γράμματα και τους λόγους, αλλά να φροντίζουν «να ασκηθεί και η ψυχή τους», εννοώντας να φροντίσουν και για τη διάπλαση του χαρακτήρα τους.

Στις μέρες μας που οι αξίες δοκιμάζονται και τα παραδείγματα ενάρετων ταγών της πνευματικής και κοινωνικοοικονομικής ζωής τείνουν να εκλείψουν, οι Τρεις Ιεράρχες αποτελούν για εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές υγιή, διαχρονικά πρότυπα αρετής, ανιδιοτελούς αγάπης στο συνάνθρωπο, μεστότητας πνεύματος και ελεύθερης κριτικής σκέψης.

Ευχόμαστε με αφορμή τον σημερινό εορτασμό της μνήμης τους, να επαναπροσεγγίσουμε με προσοχή το έργο τους, να διδαχθούμε από το παράδειγμα και τους πολύτιμους λόγους τους και να τους θέσουμε οδοδείκτες στους δικούς μας δρόμους.

Άμφισσα 30 Ιανουαρίου 2024

Η Διευθύντρια Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Φωκίδας

Αμαλία Β. Παπαϊωάννου